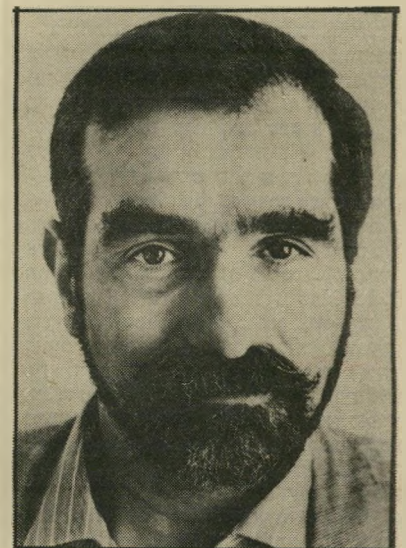

במאים זכירלי נגד סקורסיה

את פסטיבל ונציה, שנופתח השבוע, איימו לטרפד בגלל הפיתוי האחרון של ישוע שכמעט צולם בישראל.

כנכל אוגוסט בכל שנה, משנפתח פסטיבל ונציה (28.8), צפות גם השערוריות המסורתיות. לפחות במשך שלושת החודשים האחרונים מאיים מנהל הפסטיבל, מבקר הקולנוע הירוע גוליילמו בידאגי, להתפטר אם לא יפסיקו את הלחצים הפוליטיים השונים המופעלים עליו. השנה נוספו לכך כמה צלילים צורמים בהחלט: סרטו החדש של מרטין סקורסיה, הפיתוי האחרון של ישוע. תוכנו להקרנה כאירוע מיוחד, כשהוא כבר נושא אחריו שובל של שערוריות.

בימאי סקורסיה פאראמונט וסונה

בימאי זכירלי יוניברסאל השקיעה

חוגים דתיים, שנועקו נוכח העובדה שסירטו של סקורסיה מבוסס על סיפורו של ניקוס קאזאנצקיס ישו נצלב מחדש. עוד בטרם החלה הסרטתו, יצאו במסע מחרש עם הקרנתו לעיתונות בארצות הברית, וכרגיל במיקרה זה רוב המתקפים טרם ראו את הסרט. למעשה החלה ההרפתקה של סקורסיה בישי ראל, לפני כמה שנים, כשרצה לעשות כאן את הסרט עם פאראמונט. ההכנות כבר נכנסו לשלב של סיוסדהפק כאשר פאראמונט וסקורסיה התקפלו והולילו לסגת מן הרעיון. הנימוק הרישמי — יקר מדי. עתה כבר ברור שפאראמונט התקפלה נוכח לחצים של חוגים בכנסייה ומפחד שמא, בסופו של דבר, ההשקעה לא תהיה כדאית. אחרי לבטים רבים החליטה יוניברסאל להשיק את הסרט. קיע בתסריט חדש, שנכתב על-ידי פול שרר. לצד ויליאם (פלאטון) ראפו, המגלם את ישו, מרפיעה ברברה הרשי כמריה מאגדלנה וסצנת

בעיקבות המיזודה

פרנטיק (רביחן, תל-אביב, ארצות הברית) — קשה להאמין שמישהו עלול להשתעמם בסרט הזה. הוא משוט קיצבי כל-כך עד שאין מקום לפילוסופיה או לבדיקת הפרטים המעמיקים את העלילה. צריך רק לרוץ בעיקבות האריסון פורד והמיזודה האבודה, לא לאבד את עיקבותיו ולהנות מכל דקה של ריצה. למעשה המיזודה האבודה אינה אלא מיזודה מוחלפת, ומי שהלכה לאיבוד אינה אלא אשתו הנחמדה של רופא, ד"ר ווקר האמריקאי (פורד), הבא לפאריס לשאת הרצאה בנושא מחקר ומבקש לנצל את מסעו המיקצועי לבילוי ירח-דבש מחדש עם רעייתו.

התיקוה נבלמת כבר אחרי המיקלחת הראשונה, כשוקר מגלה לפתע שאשתו משוט נעלמה לו, כאילו בלע אותה השטיח בלי רחש. מכאן והלאה הקהל הוא השבוי של רומן פולנסקי הבימאי, המטלטל את הד"ר ווקר שלו, אזרח אמריקאי בטוח ושאנו, בבכני עולם הזר לו לחלוטין, ומאלץ אותו להפוך לגיבור, מה שכמובן אינו מטבע ברזיתו.

המסע אל הגבורה (שאולי מוכר למרד ממיבצעים אחרים אצל סטיבן סמילברג וג'ורג' לוקאס) אינו מוכר לד"ר ווקר. גם הסביבה, הדוברת צרפתית שאינה שגורה בפיו, המתתייחסת לכל מי שאינו דובר אותה כאל חדל-אישים, המזלזלת בזרים ובמיקרה הטוב מגלה כלפיהם אדישות, אינה עוזרת הרבה. הוא משחק במיגרש זר, עם שחקנים שאינו מכיר, עם יריבים שהוא מגלה שכל אחד מהם עשוי להיות איום על חייו, והכל במטרה להחזיר אליו את הכדור שאינו אלא אשתו.

האריסון פורד: המסע אל הגבורה

המתניע בסרט יותר מכל הוא פולנסקי שאינו פולנסקי. אין כאן שום פוררוסיות אנושיות או אנשים מעוותים, אין כוחות על-טבעיים ומגע עם עולמות אחרים. יש דברים ארציים כמו עולם תחתון, סוכני-המוסד, מרגלים ערבים, ועובדי-מימסל אמריקאים. כל אחד מקבל את שלו כמנה נדושה של הומור, לעיתים אף בוטה מדי, אבל מעניק לכל התעלומה מי שקל קל, כאילו כל גויה מלווה בקריצה. יש כאן אולי קצת יותר אלפרד היצ'קוק מאשר פולנסקי, אבל זה בודאי אינו חיסרון לגבי סרטי-מתח. התגלית הפרטית של פולנסקי, עימנאל סנייה בת ה-22, חושנית ונאה מאוד והאריסון פורד שונה ומרתק.

אמריקה מאמינה בנסים

מילגרו (טיילת, תל-אביב, ארצות הברית) — אגדה קולנועית חביבה ומקסימה עם מסר חינוכי ואמירה חברתית: כל עוד נפש אמריקאי הו-

מיה עין לצדק צופיה. סיפור המעשה מתרחש בעיירה שכוחת-אל בניו-מכסיקו בשם מילגרו (משמעות השם בספרדית הוא נס, ואמנם יש לכך חשיבות) שדוקא אילי ההון והבנייה נזכרו בה והחליטו להפכה לאתר-תיירות משוגש. כמעט וכל תושבי העיירה, החיים בבטלה מאונס ובעוני נקי-כפיים, כבר בלעו את מיתיון הקידמה ורק אחד, ג'ו מנדרגון שמו, החליט שמתחשק לו להשקות את שדה-השעועית היבש, שירש מהוריו והוריה-הוריו, במים שאין לו זיכיון עליהם, באשר הם נועדו להפרות את אתר-התיירות החדש.

מתחילה ברור שג'ו מנדרגון שובר כלים ועובר על החוק. אבל יש דברים, אליבא דג'ון ניקולס, הסופר, ורוברט רדפורד, הבימאי, החזקים הרבה יותר מן החוק. שהרי חוק הוא יציר-כפיו של האדם ומי אם לא האדם הוא הראשון להפר אותו, בעיקר כשמדובר בערכים כמו טבע, מסורת, ברכת האדמה, צדק עליון וקירוב לבבות. בזכות ערכים אנושיים אלה יוצא מנדרגון לקרב נגד דחפור הקידמה והממון בעזרת בעלת-מוסך נמרצת, שהתנוונת הגברים בעיירה עולה לה על העצבים (סוניה ברגה), עורך-דין שהפך לעיתונאי מקומי ומוכן להפוך את עטו לסכין חדה (ג'ון הרד), התושב הוותיק ביותר בעיירה (קארלוס ריקלם הנפלא) וסטודנט שבא לחקור ונשבה בקסמי השדה (דניאל שטרן). כמובן שזה נשמע תמים ונראה עוד יותר תמים על הבד. אבל

קארלוס ריקלם וחזירה: הילת-קסם חלומית

אין זה חיסרון בוטה בהתחשב בסינון האגדי המרחף שרדפורד השכיל להעניק לסרטו. אמריקה, הוא אומר, כוחה בתמימותה ובאמונה שטבע האדם טוב מנעוריו ולאף שיבולתים יצעידו שדה שלם נגד הרוח. וכך, עם הרבה הומור וידע מושלם בתחבולות קולנועיות, מצליח רדפורד להחזיר לקולנוע את אותה הילת-קסם חלומית שחסרה לו בסרטים בעלי מסר חברתי או תודעה פוליטית אחרים. עוזרים לו הצלם רובי גרינברג, המעלה על הבד זריחות ושקיעות היכולות לשמש את מישר-ההתיירות בניו-מכסיקו בלי אף מילה מיותרת, צוות-שחקנים מעולה, מוסיקה מקסימה של דייוו גרוזין וחזירה חנינית שהיא בעצם שלוש חזירות שונות.

ירושלים: טרם מחוק, המיבצר הנותר חיפה: האחים בלון, מוכח ירח, אהבונו כל-כך.

תל-אביב:

*** קפה בגרד (דיונוף, נרמניה) — קומדיה רומנטית, מוסיקלית בחלקה ומקסימה לכל אורכה. מארינה זאגברכט הענקית מתגלה כנשמה יתרה ברמות אשה בווארית הננטשת על-ידי בעלה אייטש בערבות אמריקה. שם היא מעוררת בעלת מיסבאה כושית, שבעלה מירר את חייה, מפיחה חיים חדשים במקום שכמעט הת-ייבש, ומשמשת השראה לצייר שהפסיק לצייר. בימאי: פרסי ארלון. הפתעה: ג'ק פאלאנס. *** עיניים שחורות (מוסיאון חל-אביב, איטליה-ברית-המועצות, מוצג גם באר-יון-אור 3 ירושלים) — אחד מסירטי השנה הבודדים שאפשר להמליץ עליו בכל פה לכל קהל. בהשראת סיפוריו של אנטון צ'כוב, בעזרת מרצ'לו מאסטרויאני ואלנה סופרובנה עשה הבימאי ניקיטה מיכאלקוב סרט מקסים המשלב את הנשמה הרוסית עם הוומאניטיקה האיטלקית. *** החבר של החברה שלי (נב, צרפת, מוצג גם באורלי-חיפה) — סרט צעיר של

בימאי קשיש. רצוי להימנות על מעריציו כדי להעריך במלואו את קיסמו של סרט קטן זה. שני זוגות מחליפים פארטנרים. מבחון — הברקות והיזמים, מתחת — פחדים וחרדות. *** הקלות הבלתי-נכסלת של הדי קיום (שחף, ארצות-הברית מוצג גם בעצמון 2 חיפה) — הבימאי פיל קאופמן מתמודד בהצלחה בעיקר עם הצד האירופי שבסיפרו של מילן קונדרה. הרבדים הפילוסופי והפוליטי נבלעים ברקע. ושתי שחקניות נפלאות שעוד ידובר בהן: לנה אולין השוודית וז'ולייט בינוש הצרפתייה. שיחור של אירופה המיורחית במצלמת הקסמים של סוון ניקויסט.

הקרנות מיוחדות

*** מסע לקתרה (סרום בכורה, סינמ-טק תל-אביב, שבח 3.9, 21.30) — גולה פוליטי שב לביתו שביוון אחרי שנים רבות בכרית-המועצות, ונוכח שהוא תקוע בין שני עולמות, מנותק מעברו וחסר-קשר עם הסביבה האנושית בכפרו. אחד הסרטים המורכבים יותר של תיאו אנגלופולוס, אך כדאי לעשות מאמץ ולראותו יותר מפעם אחת. * * * ערנה פינרז

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב: עיניים שחורות, בגלל המילחמה ההיא. הקיסר האחרון, קפה בגרד, אהבונו כל-כך. ליידי אוב, נברת מסיבה-כנסה, כפר קטן שלי.